

GAZİANTEP VEHBİ DİNÇERLER FEN LİSESİ
2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI TARİH 9 DERSİ I.DÖNEM II.YAZILI SORULARI

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

No:

S-1 Aşağıda verilen kavramları kullanarak Tarım devrimini anlatan bir paragraf yazınız? (30 Puan)

artı ürün

nüfus

özel mülkiyet

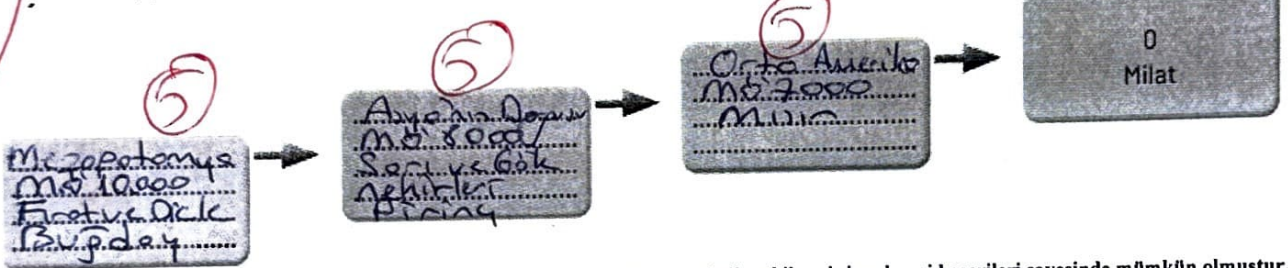
tarım

ticaret

yerleşik hayat

Neolitik dönemde insanlar yerleşik hayata geçmiştir. Bu dönemde insanlar tarım ile uğraşmışlardır. Arazilerin etrafını çitlerle çevirmekle özel mülkiyetin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Bu dönemde nüfus artmıştır. Tüketilenden fazla üretilmesi artı ürünün ortaya çıkmasına, artı paranda teknesi varlığına ve ticaretin doğmasına etekli olmuştur.

S-2 Tarihsel akış şemasındaki boş bırakılan yerlere Tarım Devriminin hangi yıllarda ve nerelerde gerçekleştiğini yazınız? (15 Puan)

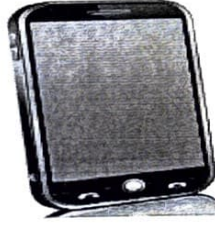

S-3 İnsanlar ilk taş aletlerden akıllı telefonlara kadar tarih boyunca çeşitli aletler kullanabilmesi sizce hangi becerileri sayesinde mümkün olmuştur. Açıklayınız? (10 Puan)

Metni ve görselleri inceleyerek soruları cevaplayınız.

Görsel 2.1: Tarih öncesi devirlerde, günümüzden yaklaşık 600.000 yıl önce yaşayan insanların kullandığı ilk taş aletlerden biri

Görsel 2.2: Günümüzde insanların birçok işlemleri gerçekleştirmesine olanak sağlayan bir akıllı telefon

İlk insanlar varlıklarını sürdürebilmek amacıyla önce akıllarını ve ellerini kullandı. O dönemde işlerini kaba taş aletlerle (Görsel 2.1) yapan bu insanlar, zamanla avcılık yapmak için ilkel araçlar tasarlamaya başladı. Ayrıca doğadan topladıkları besinleri de parçalara ayırarak tahılların ve meyvelerin tohumlarını çıkardı. Çıkarılan tohumların toprağa ekilmesi ve farklı ürünlerin hasat edilmesiyle Tarım Devrimi adı verilen bir süreç başladı. Tarım Devrimi'nin etkisiyle yerleşik hayata geçen insanlar alet kullanımıyla başlayan birikimlerini Anadolu'da ve çeşitli yerlerde kurdukları medeniyetlerle nesilden nesile aktardı. Basit aletlerin kullanılmasıyla başlayan ve günümüze kadar devam eden bu birikim sayesinde insanlık tarihinde birçok büyük devrim, icat ve yenilik (Görsel 2.2) gerçekleşti.

İnsanların çeşitli aletler üretme ve kullanma yeteneği zaman içinde gelişen bir dizi kabiliyete dayanmaktadır. Bilginin nesilden nesile aktarılması, deneyimlerin paylaşılması ve işbirliği teknolojilerin gelişimini artırmıştır.

S-4 Aşağıdaki tabloya Neolitik Çağ tarım aletleri ile ilgili verilen özelliklerden yola çıkarak bu bilgilerin hangi tarım araç ve gerecine ait olabileceğini örnekteki gibi eşleştiriniz? (10 Puan)

Tarım Araç Gerecinin Özellikleri	
ç	Tarım arazilerindeki kuru ağaçları ve büyük çalıları keserken kullanılır.
b	Tahılları biçerken ve toplarken kullanılır.
a	Toplanan tahılları dövereğe ufalamak için kullanılır.
d	Elde edilen fazla tahılları korumak ve depolamak için kullanılır.
e	Toprağı kazmak ve tohumları gömmek için kullanılır.
c	Toprağı havalandırmak ve ekime uygun hâle getirmek için kullanılır.

Tarım Araç Gerecinin Adı	
a	el değirmeni taşı
b	orak
c	saban
ç	balta
d	çömlek
e	çapa

10/ S-5 Aşağıda verilen tarihler için boş bırakılan yerleri doldurunuz? (10 Puan)

a) 1299 ...XIII... yüzyılın ...II... yarısının ...IV... çeyreğidir. (5)

b) MÖ 375 ...IV... yüzyılın ...I... yarısının ...I... çeyreğidir. (5)

S-6 Bu tarih araştırmasında yararlanıldığını düşündüğünüz bilim dallarından 5 tanesini aşağıdaki tablo üzerinde işaretleyiniz? (10 Puan)

Kültepe-Kaniş (Kayseri) ören yerinde bulunan, Anadolu ve Eski Asur üslubunda yapılmış ve dört adet silindire mühürlenmiş çivi yazılı bir zarfı gösteren kil tablet, MÖ XX-XIX. yüzyıl, Metropolitan Museum, New York

Kültepe-Kaniş (Kayseri) ören yerinde bulunan ve Asur halkından bir kişinin kardeşine yazdığı mektubu gösteren kil tablet, MÖ 1920-1740, British Museum, Londra

Geçmişten günümüze kadar binlerce yazılı belge ulaşmasına rağmen Anadolu'da Hititlerden önce meydana gelen tarihi olaylar ve siyasi gelişmeler hakkında kapsamlı bilgi edinilememiştir. Bununla birlikte Kültepe-Kaniş ören yerinde yapılan kazılarda Asurlu tüccarların ticari faaliyetleriyle ilgili çok sayıda tablet bulunmuştur. Bu tabletlerde tüccarlar, sadece kendi faaliyetleriyle ilgili bir problem yaşadıklarında siyasi ya da sosyal konulara değinmiştir. Bu bilgiler de ancak şehirde isyan çıktığı, taht kavgası yaşandığı, kralın öldüğü ya da tahta çıktığı, salgın bir hastalığın baş gösterdiği gibi yüzeysel ve kronolojik olmayan haberlerden ibarettir.

A	Nümismatik		
B	Heraldik	✓	(2)
C	Filoloji	✓	(2)
Ç	Antropoloji		
D	Epigrafi	✓	(2)
E	Cografya	✓	(2)
F	Paleografi	✓	(2)

S-7 Dijitalleşmenin tarih araştırma ve yazım süreçlerine etkileri neler olabilir? Gerekçeleri ile açıklayınız? (15 Puan)

Kaynak B

"Enslaved.org, köle ticaretine dâhil olmuş (köleleştirilmiş insanlar ve köle tüccarları) yüz binlerce kişi hakkında bilgi içeren bir genel ağ sitesidir. Bu site aracılığıyla Atlantik Okyanusu kıyılarından köle yapmak için gemilerle kaçırılan 12 milyondan fazla Afrikalının ve Amerika kıtasında köle olmaya zorlanan yüz binlerce kişinin kökenleri hakkında bilgi edinmek mümkündür. Enslaved.org projesi, tarih boyunca köle ticaretinde yer almış toplulukları araştıran ve bu toplulukların deneyimlerini dijitalleştirmeyi amaçlayan bir girişimdir. Bu projeye dünya genelinde arşivlerde korunmuş mektuplar, günlükler, kayıt defterleri, vaftiz sertifikaları, askerî kayıtlar, gazete ilanları ve diğer arşiv materyalleri dijitalleştirilmiştir; böylece özgürlükleri elinden alınan kadınlar, erkekler ve çocuklar yeniden kökleriyle buluşturulmaya çalışılmıştır. Bu site üzerinden 680 bin kişinin Afrika'daki adına, yaşına, cinsiyetine, gemiye bindirildiği ve indirildiği yerlere ilişkin bilgilere ulaşmakta; ayrıca kölelikle ilgili deneyimi olan topluluklarla da iş birliği yapılmaktadır. Enslaved.org; araştırmalara erişilebilir olması, birlikte çalışabilir olması ve yeniden kullanılabilir olması açısından ve sürdürülebilir bir proje olması yönüyle kendi alanında çok önemli bir örnektir."

<https://enslaved.org/>

- Dijitalleşmenin getirdiği hız tarihi için en önemli avantajdır. Bu sayede tarihi çok sayıda belgeye elinde bilgiye aracılığı ile ulaşabilecek kuruma gelmiştir. Belgelerin dijital olarak her an her yerde bulunma ayık olması diğer bir avantajdır. Dijitalleşme sürecinde bu süreçler çok uzun zaman almaktaydı. Belgelerin elektronik ortamda olması Servet ÖZGÜL Okul Müdürü

BAŞARILAR
VDFL Tarih Zümresi